

CONSILIEREA COPILOR ȘI ADOLESCENȚILOR

Consilierea copiilor și adolescenților are anumite particularități date de specificul de vârstă ale diferitelor perioade de dezvoltare cognitivă, emoțională, socială și biologică. Procesul de consiliere al copiilor și adolescenților va fi ghidat de obiectivele și principiile care stau la baza acestei activități.

Obiective de bază în consilierea copiilor și adolescenților:

1. formarea unor abilități de inițiere, menținere și îmbunătățire a relațiilor cu alți copii sau cu adulții;
2. învățarea unor abilități de coping pentru a face față cât mai bine la schimbările legate de vârstă și la problemele cu care se confruntă;
3. formarea și consolidarea unei imagini de sine pozitive;
4. înțelegerea propriilor emoții și învățarea unor strategii de a face față emoțiilor negative;
5. dezvoltarea responsabilității pentru propriile acțiuni și decizii;
6. formarea unor atitudini pozitive față de lume și față de ceilalți;
7. formarea de deprinderi de învățare și de dezvoltare personală;
8. dezvoltarea unor abilități de explorare a traseelor educaționale și profesionale.

Principii generale de consiliere a copiilor și adolescenților:

- intervenția trebuie să fie adecvată vârstei; de exemplu, copilul mic comunică mai ales prin intermediul jocului și a desenului, activități care pot fi utilizate și în consiliere ca modalitate de comunicare cu copilul. De asemenea, în stabilirea obiectivelor consilierii trebuie să se țină cont de ceea ce ne putem aștepta de la copil să facă la vârsta și nivelul dezvoltării lui;
- durata unei ședințe de consiliere trebuie să fie adecvată capacității copilului de a se concentra. La copiii preșcolari sau școlari mici s-ar putea să fie suficiente 30 de minute pentru o ședință;
- trebuie alternate discuțiile cu activitățile de joc sau desen, pentru ca copilul să nu-și pierde interesul și pentru o eficiență mai mare a intervenției;

- trebuie să i se explice acestuia într-un limbaj accesibil care este rolul consilierului și consilierii; în acest sens, i se va spune copilului că jocul, desenul sau discuțiile au un anumit scop;
- copilului i se va spune, pe înțelesul lui, că tot ceea ce se întâmplă la consiliere este confidențial și i se vor comunica limitele confidențialității, precum și necesitatea informării părintelui sau învățătorului/dirigintei în legătură cu evoluția intervenției. Aceste informații vor fi generale și copilul va ști care sunt informațiile care vor fi dezvăluite și își va da acordul în prealabil, pentru a nu-și pierde încrederea în consilier;
- este importantă relația care se stabilește cu copilul;
- consilierul nu va putea rămâne doar în postura neutră de "specialist" ci va trebui ca prin diferite modalități să îi capteze copilului interesul și încrederea;
- copilul va fi asigurat de la început că în nici un caz consilierea nu este doar pentru "copiii răi", ci este orientată înspre dezvoltarea personală (de ex. pentru îmbunătățirea comunicării cu ceilalți, a performanțelor școlare, pentru a face față mai bine emoțiilor neplăcute, etc.);
- consilierul trebuie să fie pregătit în mod special în folosirea unor tehnici și instrumente de evaluare necesare în intervenția la copii și adolescenți.

Dificultăți în consilierea copiilor și adolescenților

- nu au încă bine format discernământul de a lua decizii în funcție de valorile proprii, fiind influențați de cele ale consilierului;
- influența părinților este destul de puternică, uneori efortul pentru schimbare fiind contracarat de acțiunile părinților;
- dacă este adus sau trimis de către cineva la consiliere, copilul trebuie motivat și el pentru implicare în acest sens. În acest scop, va fi întrebat care crede că este motivul pentru care crede că a fost adus și se vor investiga scopurile proprii ale copilului;
- așteptările părintelui în legătură cu obiectivele consilierii pot interfera cu cele ale copilului sau pot fi nerealiste;
- este dificil să ia decizii care contravin obiceiurilor sau valorilor părinților;

- ❑ dacă este copil mai mic, el depinde de disponibilitatea părintelui de a-l aduce la consiliere, întrucât nu poate să se deplaseze singur până la cabinet;
- ❑ nu poate comunica precis, în cuvinte, ceea ce simte sau care este problema. Uneori consilierul este acela care trebuie să formuleze în cuvinte gândurile pe care copilul vrea să le exprime, fără a-și impune propria opinie sau percepție;
- ❑ le poate fi teamă să dezvăluie anumite lucruri (ex. dacă părinții sau alte persoane
- ❑ l-au amenințat să nu spună ceva anume);
- ❑ copilul poate fi anxios, fie pentru că întrevvederea cu un consilier este o situație nouă, fie pentru că nu știe la ce să se aștepte.

Bibliografie

Șoitu, L. (2014). *Dimensiuni ale consilierii educationale*. Institutul European, București

Expert sprijin psiho-social 1: TODOR OTILIA ANCA